

Miljøkonsekvensrapport for

**Hjørnegårdvej 24
6851 Janderup**

Miljøgodkendelse efter §16a

Søvig Dairy
Søvigmarkvej 41
6851 Janderup

Udarbejdet af:
Natur- og Miljørådgiver Rikke Ilsøe Mogensen

Indhold

Ikke teknisk resume	4
Basisoplysninger.....	5
Samdrift	5
IE-brug	5
Ejendommens indretning og drift.....	6
Gylle	9
Dybstrøelse.....	9
Anlæg og Bygninger	10
Anlægsarbejde	10
Afløbsforhold	10
Foderopbevaring.....	11
Generelle afstandskrav	11
Beliggenhed og landskabelige hensyn.....	11
Lokalisering.....	11
Landskabelige og kulturhistoriske områder.....	12
Ammoniak.....	14
Ammoniakdeposition	15
Kategori 1 natur: Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000.....	16
Kategori 2 natur: Større hedearealer (> 10 ha) og overdrev (< 2,5 ha)	16
Kategori 3 natur.....	17
Øvrig §3-natur.....	18
Bilag IV-arter	18
National beskyttelse af arter af planter og dyr.....	19
Biodiversitet – den danske rødliste.....	19
Lugt.....	19
Øvrige gener.....	21
Støv	22
Støj.....	22
Lys.....	22
Skadedyr.....	22
Transport.....	23
Til- og frakørsels forhold.....	23
Rystelser.....	24
Følggevirkninger	24

Brugen af naturressourcer.....	24
Vand.....	24
Energi.....	24
Klima	24
Kemikalier og pesticider.....	25
Medicin	25
Affald	25
Risici	26
Bedst tilgængelige teknik (BAT) – med henblik på reduktion af ammoniakemission	26
Fravalg af BAT-virkemidler.....	27
BAT-nitrat	28
BAT-fosfor.....	28
BAT – fodringsstrategi.....	28
BAT- management	29
Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen	29
Udbringning af Husdyrgødning.....	29
Egenkontrol/management.....	30
Alternative løsninger.....	31
Tiltag ved ophør	31
Befolkningen og menneskers sundhed.....	31
Samlet vurdering af konsekvensrapporten	31

Ikke teknisk resume

Søvig Dairy, Søvigmarkvej 41, 6851 Janderup har overtaget ejendommen Hjørnegårdvej 24, 6851 Janderup. I den forbindelse ønskes det at ejendommen overgår til stipladsmodellen.

Af ændringer i forbindelse med ansøgningen kan nævnes:

- Ombygning af maskinhus til dybstrøelsesstald. Der søges om et produktionsareal på 675 m² med dybstrøelse, alle kvæg
- I den eksisterende stald udvides det eksisterende dybstrøelsesområde med 50 m²
- Derudover ønskes der mulighed for at ændre
  - 140 m² med dybstrøelse til sengebåse med fast gulv
  - 385 m² med dybstrøelse til sengebåse med fast drænet gulvDette scenarie er lavet i scenarieberegningerne i skema nr. 245085 og vil fremadrettet blive kaldt scenarieberegning.
- Genetablerer møddingsplads på 50 m² på nuværende ensilageplads (tidl. Møddingsplads)

Der ændres ikke yderligere på ejendommen.

Hjørnegårdvej 24 er blevet revurderet i 2016 og den gældende tilladelse lyder på 125 malkekøer, tung race, 86 kvier (6-28 mdr.), 24 småkalve (0-6 mdr.) og 60 producerede tyrekalve (40-45 kg)

Da der kun er 12 m til skel fra de eksisterende bygninger søges der om dispensation til afstandskravet til skel.

Lugt, støj, fluer, transporter m.v.

Kravene i lovgivningen om maksimal lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt. Desuden er forhold angående f.eks. støv, skadedyr, affald, støj og indkørselsforhold beskrevet og det vurderes, at der ikke vil opstå gener for omgivelserne.

Landskab

Det vurderes, at det ansøgte, ikke vil have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet, eller på anden vis, påvirke de landskabelige værdier væsentlig.

Påvirkning af natur

Der ligger ingen kategori 3 naturområder indenfor 1000 m fra ejendommen. Men nogle §3 søer som ikke vurderes til at være ammoniakfølsomme. Merdepositionen af ammoniak ligger på 0,0 kg N/ha/år på de nærmeste kategori 3 naturområder.

Staldanlægget ligger ca. 5 km øst for nærmeste kategori 1 natur. Habitatnaturen ligger i Natura2000 området: Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage. Der er lavet beregninger til de nærmeste punkter. Beregninger viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år på de to områder. Kravet er således overholdt.

Nærmeste kategori 2 naturområder er beliggende ca. 3,5 km (overdrev ved Jegum Ferieland) fra ejendommen.

Der er beregnet en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år områderne.

Dermed overholdes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til maksimum 1,0 kg N/ha/år.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

For det ansøgte er der krav om, at der højst må udledes 3.534 kg ammoniak pr. år. Dette krav til emissionen er i lovgivningen sat ud fra viden om, hvad der kan lade sig gøre, ved at anvende de bedste "teknikker" på markedet, der er tilgængelige i til en pris, der er realistisk i forhold til produktionens størrelse. Det kan være

et staldsystem med lav ammoniakfordampning eller en teknik i form af gyllekøling e.l. Lovgivningens krav til maksimal ammoniakudledning er overholdt. Det anses ud fra proportionaliteten at det ansøgte gulvsystem kan godkendes. Dog er BAT-kravet ikke opfyldt i scenarieberegningen idet der ønskes etableres fast gulv i forlængelse af eksisterende fast gulv. Der mangler 111 kg i af BAT-kravet er overholdt.

Alternativer til teknologi og foranstaltninger

Det ansøgte projekt er valgt, idet den giver den optimale løsning indenfor de eksisterende fysiske og økonomiske rammer, som landmanden har til rådighed. Dette projekt omfatter udelukkende en godkendelse af de eksisterende rammer. Der har derfor ikke været overvejelser omkring anvendelsen af ny teknologi, byggeri eller placering af nye stalde.

Ophør

Ved ophør af produktionen fra ejers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil gødnings- og foderanlæg blive tømt og rengjort. Farligt affald, olie og kemikalier vil blive fjernet efter gældende regler.

Materialet indeholder supplerende oplysning til bekendtgørelsens Bilag 1 A-D og er udarbejdet af Natur og Miljørådgiver, Rikke Ilsøe Mogensén, Vestjysk

Basisoplysninger

Søvig Dairy, Søvigmarkvej 41, 6851 Janderup har overtaget ejendommen Hjørnegårdvej 24, 6851 Janderup. I den forbindelse ønskes det at ejendommen overgår til stipladsmodellen.

Af ændringer i forbindelse med ansøgningen kan nævnes:

- Ombygning af maskinhus til dybstrølesstald. Der søges om et produktionsareal på 675 m² med dybstrøelse, alle kvæg
- I den eksisterende stald udvides det eksisterende dybstrølesområde med 50 m²
- Derudover ønskes der mulighed for at ændre
  - 140 m² med dybstrøelse til sengebåse med fast gulv
  - 385 m² med dybstrøelse til sengebåse med fast drænet gulvDette scenarie er lavet i scenarieberegningerne i skema nr. 245085
- Genetablerer møddingsplads på 50 m² på nuværende ensilageplads (tidl. Møddingsplads)

Samdrift

Ansøger ejer også Søvigmarkvej 41 og Nybrovej 152 som begge har dyrehold.

Da 50% af den ukorrigerede geneafstand for lugt er beregnet til under 100 m, og de andre husdyrbrug liggere længere væk end 100 m er ejendommene ikke forureningsmæssig forbundet og derved er der ikke samdrift mellem ejendommene.

Der ændres ikke yderligere på ejendommen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug.

Ejendommens indretning og drift

Antal m² produktionsareal i de enkelte stalde er opmålt af ansøger og rådgiver.

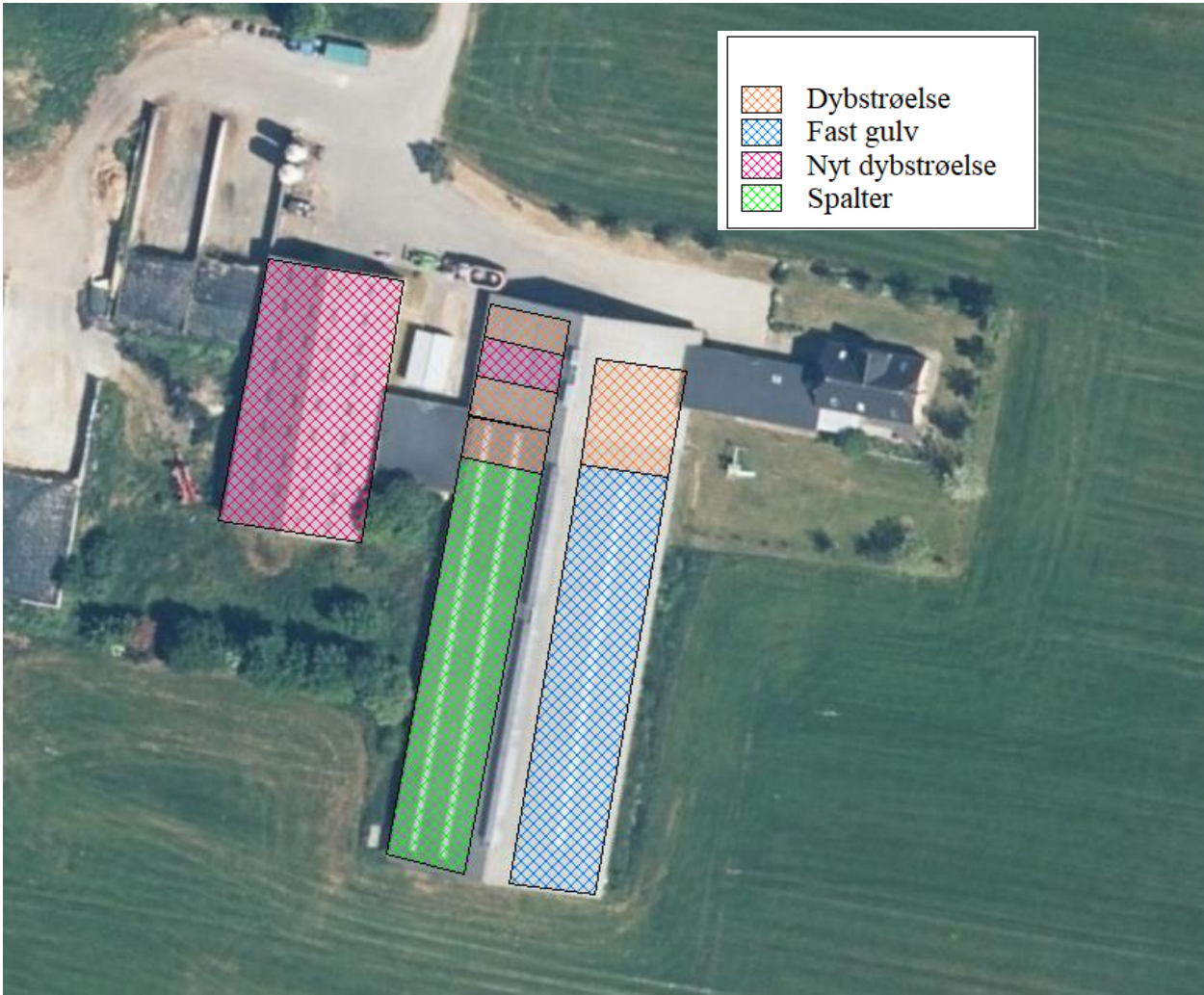
Antal m² ses i resultatfanen i Husdyrgodkendelse.dk.

Nudriften er identisk med 8-årsdriften.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald	2461	Naturlig ventilation	3 m	(#694793) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	50
				(#694251) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	700
				(#694250) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	475
				(#694249) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	860
ny stald	718	Naturlig ventilation	3 m	(#694252) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	675
Sum						2760
Nudrift						
Kostald	2461	Naturlig ventilation	3 m	(#694796) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	860
				(#694795) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	475
				(#694794) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	700
Sum						2035
8 års drift						
Kostald	2461	Naturlig ventilation	3 m	(#694820) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	700
				(#694819) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	475
				(#694818) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	860
Sum						2035

I tabellen ses liste over stald afsnit, anvendt i ansøgt drift, nudrift og 8 års drift.

I tabellen ses desuden hvilken staldsystem, der er i hvert staldafsnit.

Oversigt ikke målfast

Scenarieregning

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Kostald	2461	Naturlig ventilation	3 m	(#695014) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	140
				(#695013) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	700
				(#695012) Malkekøer, kvier og stude. Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0	385
				(#695011) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	860
ny stald	718	Naturlig ventilation	3 m	(#695021) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	675
Sum						2760
Nudrift						
Kostald	2461	Naturlig ventilation	3 m	(#695017) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	860
				(#695016) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	475
				(#695015) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	700
Sum						2035
8 års drift						
Kostald	2461	Naturlig ventilation	3 m	(#695020) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med fast gulv	0	700
				(#695019) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	475
				(#695018) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	860
Sum						2035

Bygningsoversigt

Gylle

Til opbevaring har ansøger følgende lagrer:

	Kapacitet m ³	Overdækket
Gylletank 1	1.500	Nej
Gylletank 2	1.500	Nej
Ialt	3.000	

Al gylle afhentes af biogas anlæg og der leveres afgasset gylle retur svarende til mængden der er plads til på ejendommen.

Loven kræver minimum 9 måneders opbevaringskapacitet, hvilket altid skal være overholdt.

Dybstrøelse

Dybstrøelsen bliver opsamlet direkte i container, der er placeret på den tidligere møddingsplads, nu ensilageplads inden det afhentes af biogasanlæg. En fyldt container vil højst være placeret der i en uge før biogas afhenter containeren.

Det vurderes derfor, at ejendommen tager størst mulig hensyn til omgivelserne og naboerne til ejendommen.

Anlæg og Bygninger

Anlægsarbejde

Eksisterende lade bliver bygget om til dybstrøelsesstald til småkalve.

Møddingspladsen etableres på den tidligere møddingsplads som i 2018 blev godkendt til ensilageplads.

Pladsen vil nu blive til møddingsplads igen og der er afløb til gylletank fra pladsen. Pladsen vil blive brugt til placering af container som dybstrøelsen køres direkte i inden afhentning af biogasanlæg.

Afløbsforhold

Ingen ændring i forhold til eksisterende forhold på bygninger på ejendommen.

Det vurderes at tagvand fra de større bygninger samles og ledes via ledning til opsamlingstanken til udsprinkling. Det samme gør overfladevand fra ensilagepladserne. Der sidder to hydranter ved træerne syd for gylletankene hvor overfladevandet sprinkles ud på marken syd for ejendommen.

Når jorden er frossen eller vandmættet vil overfladevandet kunne pumpes i gylletanken, hvis opsamlingstanken bliver fuld.

Overfladevand fra den møddingspladsen ledes til gylletanken.

Rengøring af maskiner sker ikke på ejendommen.

Vaskevand og andet rengøringsvand fra staldanlæg ledes via gyllekanaler til gylletank.

Sanitærspildevand fra toilet ledes til godkendt tank og nedsivning

Det vurderes hermed, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af spildevand og restvand er tilstrækkelig til at beskytte omgivelserne mod forurening.

Foderopbevaring

På ejendommen opbevares foder på ensilagepladserne samt i de to fodersiloer. Foderet blandes ved ensilagepladsen.

Det vurderes, at der er tilstrækkelig fokus på foder og fodringen på ejendommen.

Generelle afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)*

* Afstandskravet til skel er ikke overholdt. Der søges om dispensation

Alle andre afstandskrav er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstandene er afsat som punkter i *Husdyrgodkendelse.dk*.

Vurdering

Det vurderes at der godt kan meddeles dispensation til afstandskravet til skel og at alle andre afstandskrav er overholdt.

Beliggenhed og landskabelige hensyn

Lokalisering

Ejendommen ligger i det åbne land. Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Hjørnegårdvej 18, som ligger ca. 120 m nordvest for den planlagte møddingsplads.

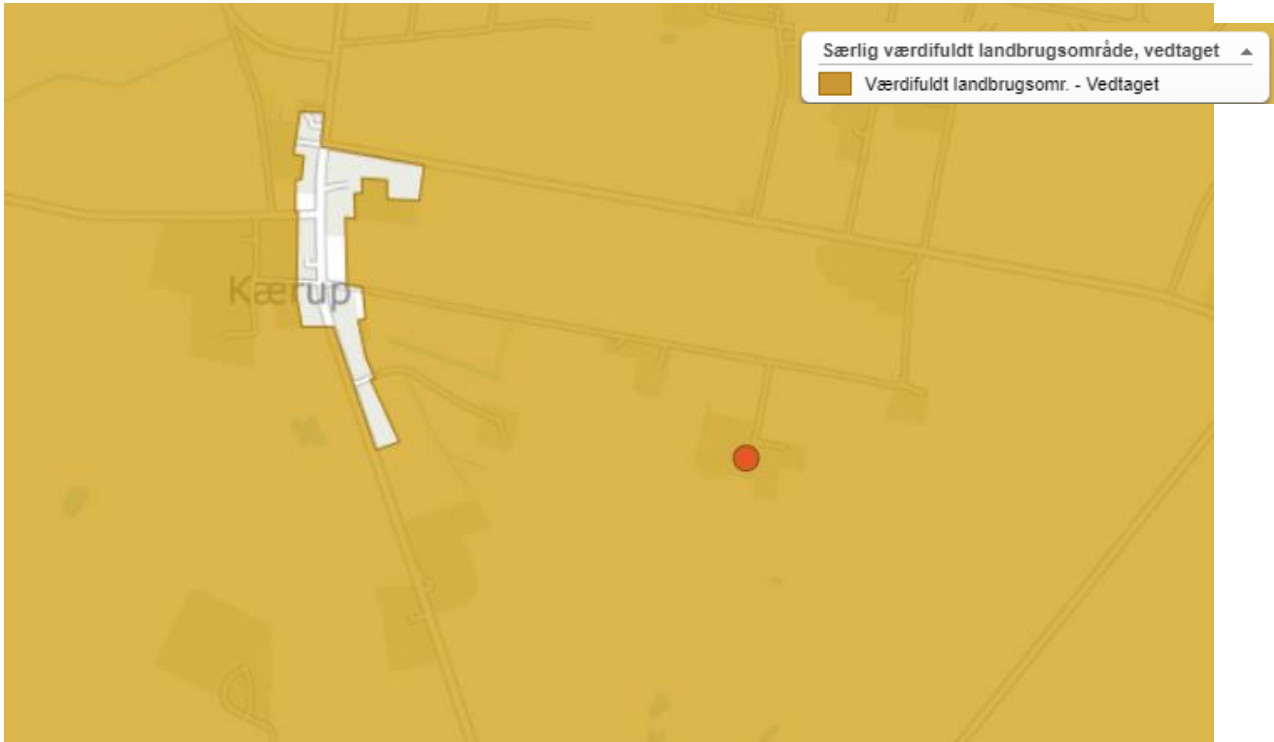
Den nærmeste samlet bebyggelse er beliggende i Kærup som ligger ca. 550 m fra ejendommen, og nærmeste byzone er Janderup som ligger ca 1,8 km syd for ejendommen.

Landskabelige og kulturhistoriske områder

Husdyrbrugets anlæg ligger i forhold til udpegninger:

	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde	x	
Skovrejsningsområder	x	
Lavbundsområde		x
Naturbeskyttelsesområde		x
Økologisk forbindelser		x
Kulturhistorisk bevaringsværdier		x
Værdifulde kulturmiljøer		x
Bevaringsværdigt landskab		x
Større sammenhængende landskab		x
Store husdyrbrug	x	
Geologiske bevaringsværdier		x
Kystnærhedszone		x
Søbeskyttelseslinje		x
Skovbyggelinje		x
Kirkebyggelinje		x
Beskyttede sten og jorddiger		x
Åbeskyttelseslinje		x
Fortidsmindebeskyttelseslinje		x
Habitatområde		x
Særlige drikkevandsinteresser		x
Følsom indvindingsområde		x

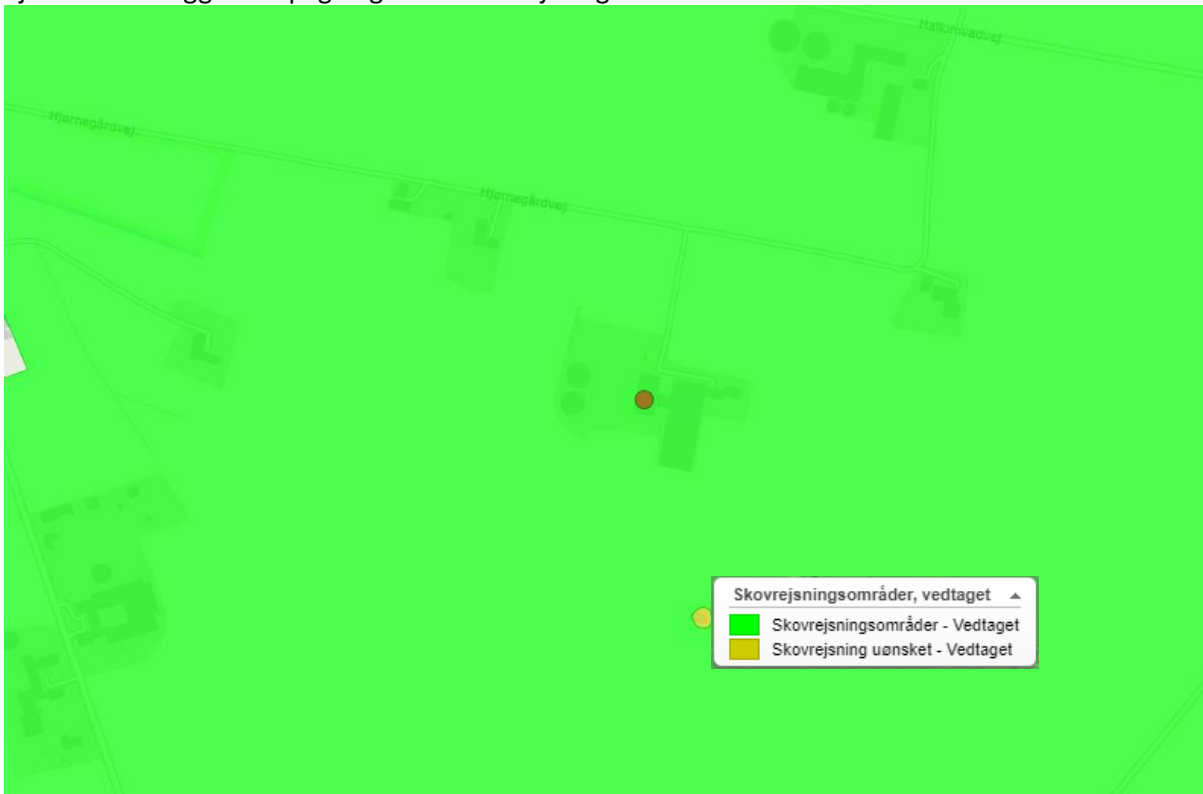
Særlig værdifuldt landbrugsområde

I særligt værdifulde landbrugsområder skal det sikres, at arealerne kan anvendes længst muligt til landbrugsmæssige formål før overgangen til anden anvendelse.

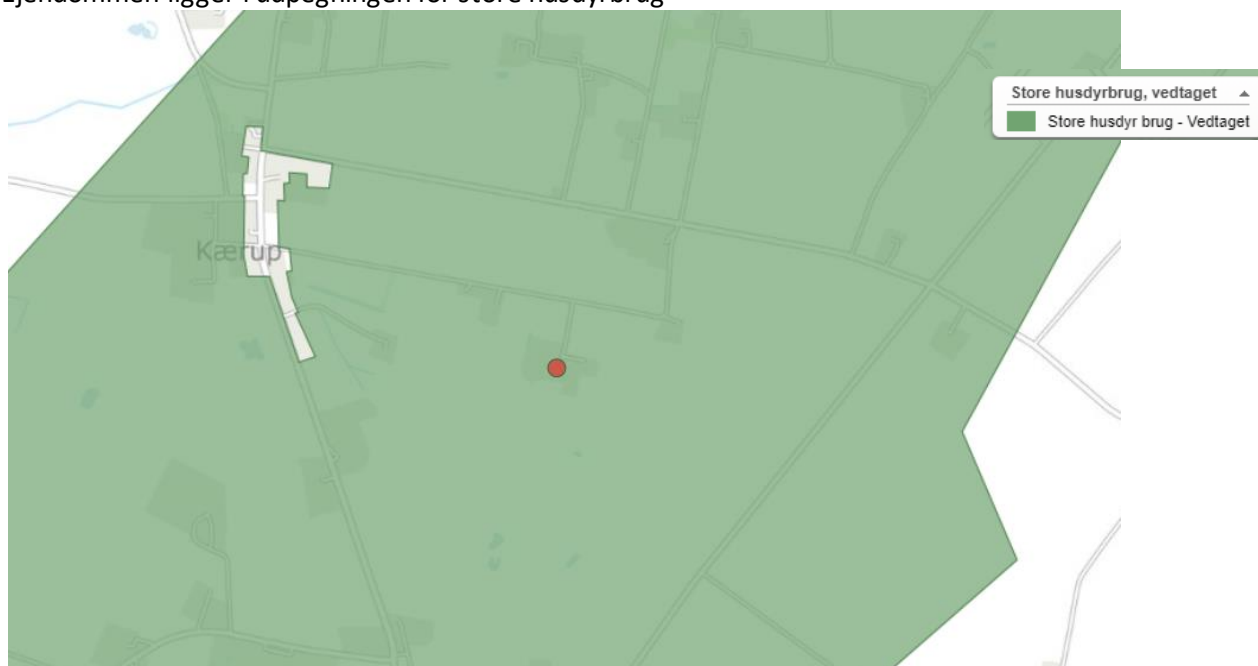
Skovrejsningsområde

Ejendommen ligger i udpegningen for skovrejsning

Store husdyrbrug

Ejendommen ligger i udpegningen for store husdyrbrug

Områder til placering af store husdyrbrug skal friholdes for udvikling, der er i modstrid med etablering af store landbrugsbygninger og –anlæg.

Samlet vurdering

Da der ikke bygges nyt eller laves ændringer i de eksisterende bygningers ydre vurderes det at der ikke vil være en væsentlig påvirkning på de landskabelige hensyn. Ejendommen vil fremadrettet fremstå som en samlet enhed i landskabet

Ammoniak

I Husdyrgodkendelse.dk beregnes totalemissionen fra ejendommen samt emissionen fra henholdsvis stald og lager. Derudover beregnes meremissionen som følge af udvidelsen og samlet for alle udvidelser der er foretaget inden for de sidste 8 år.

Som det ses i nedenstående tabel stiger ammoniakudledningen fra husdyrbruget i ansøgt drift med 360 kg N og i scenariet med udvidelse af sengebåse arealet med 745,8 kg N.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3202,6	327,5	3530,1
Nudrift	2572,6	309,5	2882,1
8 års-drift	2572,6	327,5	2900,1

Scenarieberegning

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3318,4	327,5	3645,9
Nudrift	2572,6	309,5	2882,1
8 års-drift	2572,6	327,5	2900,1

Ammoniakdeposition

Forudsætningerne i ammoniakemissionen i ansøgt drift er de staldtyper, som er beskrevet under indretning og drift.

Beregningerne til de nærmeste naturpunkter er udarbejdet i ansøgningskemaet. Ruheder i naturen er sat efter vurdering fra luftfoto og ruhed for opland landbrug (I).

Der er beregnet ammoniakdeposition til nærmeste naturområder, se tabel nedenfor.

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose øst skov mgk	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,2
Natura 2000MGK bn MGK	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev v Jegum Ferieland	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede v Barnsø	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede v Jegum Ferieland	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Scenarieberegning

Oversigt af naturpunkter

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Mose Ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Mose N	Kategori 3	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,1
Mose NØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1
Overdrev v Jegum Ferieland	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede v Barnsø	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Hede v Jegum Ferieland	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0

Kategori 1 natur: Ammoniakfølsomme naturtyper indenfor Natura 2000

Staldanlægget ligger ca. 4,9 km sydøst for nærmeste kategori 1 natur. Der er lavet beregninger til de to nærmeste habitatnaturområder. Habitatnaturen ligger i Natura2000 området: Kallesmærsk Hede, Grærup Langsø, Fiilsø og Kærgård Klitplantage.

Beregninger viser en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år på områderne i begge scenarier.

Kravet er således overholdt.

Kategori 2 natur: Større hedearealer (> 10 ha) og overdrev (< 2,5 ha)

Nærmeste kategori 2 naturområder er beliggende ca. 3,5 km (overdrev ved Jegum Ferieland) fra ejendommen.

Der er beregnet en totaldeposition på 0,0kg N/ha/år på området i begge scenarier
Dermed overholdes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til maksimum 1,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur

Der ligger ingen kategori 3 naturområder indenfor 1000 m fra ejendommen. De nærmeste områder er nogle moseområder. Her er der lavet beregninger til.

Merdepositionen af ammoniak ligger på 0,0 kg N/år på områderne i begge scenarier.

Dermed overholdes husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav til maksimum 1,0 kg N/ha/år i merdeposition.

Øvrig §3-natur

Der ligger nogle §3-beskyttet søer indenfor 1000 m fra ejendommen, men det vurderes at disse ikke er ammoniakfølsomme. Der er derfor ikke lavet beregninger til disse.

Det vurderes:

- At husdyrbruget – ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler og af de øvrige opstillede vilkår for miljøgodkendelsen - drives således, at påvirkningen på omgivelserne med luftbårne kvælstof fra produktionsanlægget minimeres til et acceptabelt niveau
- At ammoniakudledningen fra produktionsanlægget i sig selv og sammen med andre nærliggende husdyrbrug ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af de omkringliggende naturområder.
- At det ikke på et konkret eksperimentelt videnskabeligt grundlag kan dokumenteres, at ammoniakpåvirkningen fra husdyrbruget vil medføre en påviselig biologisk ændring af egnens naturområder.

Bilag IV-arter

I henhold til § 10 i "Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområde samt beskyttelse af visse arter" er der indført en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for et beskyttelsesområde eller udenfor. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV og kaldes derfor bilag IV-arter. For en række arters vedkommende har Varde Kommune intet kendskab til arternes udbredelse i området, det gælder f. eks. løgfrø, markfirben og alle arter af småflagermus.

Spidssnudet frø og birkemus er begge arter der er listet på bilag IV. Spidssnudet frø er almindelig udbredt i Varde Kommune, og forventes at forekomme i forbindelse med naturområder, hvor der er egnede leveforhold for spidssnudedede frøer. Det er vores vurdering at udvidelsen ikke vil medføre nogen væsentlig påvirkning af spidssnudet frø på grund af den store forekomst af arten i Varde Kommune.

Birkemus er registreret få steder i Varde Kommune.

Der er ingen Bilag IV arter registeret i nærheden af ejendommen.

Vi vurderer sammenfattende, at projektet ikke giver anledning til forstyrrelse, beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arter.

National beskyttelse af arter af planter og dyr

Foruden den internationale artsbeskyttelse (bilag IV) er flere andre arter beskyttet af en nationalartsfredning.

Der er ikke kendskab til registreret fredede arter i nærheden af ejendommens bygningsanlæg

Biodiversitet – den danske rødliste

Danmark har via Biodiversitetskonventionen forpligtet sig til at standse tabet af biologisk mangfoldighed. Arter, som er forsvundet fra Danmark eller er truet af udryddelse, er registreret på Den danske Rødliste. Der er ikke kendskab til arter på den danske rødliste i nærheden af ejendommens anlæg.

Det vurderes, at husdyrproduktionen kan drives på stedet under hensyntagen til internationalt og nationalt beskyttede arter af planter og dyr.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, gyllebeholdere m.v. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Ud over arten, antallet og størrelsen af dyreholdet er det fx staldindretning, ventilationssystem, strøelse, gødningshåndtering, fodring, drikkevandssystem samt hygiejne i stalden.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §30 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af husdyrbrug. Der er lavet lugtberegninger for produktionen på ejendommen for ansøgt drift, nudrift og seneste 8 års drift, se tabel. Disse viser en korrigeret geneafstand på henholdsvis 298,2 m til byzone, 210,1 m til samlet bebyggelse og 92,5 m til nærmeste nabo uden landbrugspligt. Disse ændres ikke i scenarieberegningen.

Lugtemissionen er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal. Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone.

Der er ikke regnet med kumulation fra andre husdyrbrug.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hjørnegårdvej 18	0	FMK	92,9	92,9	221,4	Ja
 Hjørnegårdvej 30	0	FMK	92,9	92,9	254,1	Ja
 Nybrovej 102B	0	NY	211,9	211,9	659,2	Ja
 Janderup By, Janderup	0	NY	316,8	301	1823,3	Ja

Scenarieberegning

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Hjørnegårdvej 18	0	FMK	92,5	92,5	221,7	Ja
 Hjørnegårdvej 30	0	FMK	92,5	92,5	254	Ja
 Nybrovej 102B	0	NY	210,1	210,1	659,4	Ja
 Janderup By, Janderup	0	NY	313,9	298,2	1823,1	Ja

Kort med punkter for nærmeste nabo uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone, hvortil der er lavet beregninger.

Det vurderes at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt for ejendommen.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for omkringboende naboer, idet der ikke sker en stigning i lugtenheder fra ejendommen.

Øvrige gener

Ved planlægning af nye byområder ses på anbefalinger i "Håndbog om Miljø og Planlægning – bolig og erhverv i byerne" fra Miljøstyrelsen og Skov og Naturstyrelsen, 2004. Her angives anbefalede mindste afstande mellem virksomhed og boliger for forskellige klasser. Klassifikationen er inddelt efter størrelse/type af virksomhed. Kvægbrug er i klasse 6, hvor afstanden sættes til minimum 300 m. Afstanden angiver hvilken afstand, der skønnes at være nødvendig mellem den pågældende virksomhed og boliger i et nyetableret område med samlet bebyggelse eller by, baseret på Miljøstyrelsens erfaringer om miljøforhold.

Nærmeste samlede bebyggelse/by i denne konkrete sag er en vægtet gennemsnitsafstand på ca. 659/1823 m og er således ikke indenfor den anbefalede afstand på de 300 m, som angivet ovenfor.

Alene på grund af afstanden til samlet bebyggelse/by forventes der således ikke gener for beboelser i områder udlagt til beboelse.

Støv

Støvgener kan opstå støvgener i forbindelse kørsel til og fra ejendommen, foderlevering og lign. Mulige støvgener vurderes, primært at være lokalt på ejendommen, og ikke en væsentlig gene for de omkringboende eller trafikanter. Ansøger ejer ikke jorden rundt om ejendommen, så markdriften vurderes ikke i denne miljøvurdering.

Det forventes ikke at støvgenerne vil stige.

Det vurderes, at produktionen ikke vil give ophav til yderligere støvgener uden for de nære områder omkring staldene.

Støj

Beskrivelse af støjkloder:

Støjkloder på husdyrbruget består primært af transport, foderblanding og kørsel med grovfoder. Afhentning af gylle/dybstrøelse af biogas og indkøbt foder kan ske udenfor normal arbejdstid, men eller foregår arbejdet normalt indenfor dagtimerne.

Der malkes ikke længere på ejendommen.

Driftsperiode:

Foderblandingen sker ved ensilageplads/fodersilo i en begrænset periode på max 1 time om dagen.

Indlægning af ensilage sker 8-10 dage / år foregår i dagtimerne, hovedsageligt på hverdage. I

spidsbelastningssituationer kan det ske i weekender og udenfor normal arbejdstid.

afhentning af gylle og dybstrøelse vil normalt ske indenfor normal arbejdstid, men ansøger har ingen indflydelse af dette, da det er biogasanlægget som står for planlægningen af afhentningen.

Vi vurderer, at husdyrbruget ikke vil give anledning til yderligere støjpåvirkning af omgivelserne, som vil medføre gener for de omkringboende.

Endvidere vurderer vi, at projektet, og de medførende aktiviteter, ikke vil påvirke nærmeste fuglebeskyttelsesområde og nærmeste ramsarområde.

Lys

Der er vågelys i staldene om natten. Der vil være tændt lys i staldene i forbindelse med fodring og håndtering af dyr i vinterhalvåret.

Dette ændres ikke i forhold til i dag.

Det vurderes, at husdyrbruget kan drives uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne.

Skadedyr

Tilstedeværelse af skadedyr på bedriften forbygges ved orden og god hygiejne samt ved at bekæmpe eventuelle problemer så snart de opstår.

Fluer: Flueplager forebygges ved brug af rengøring og gift.

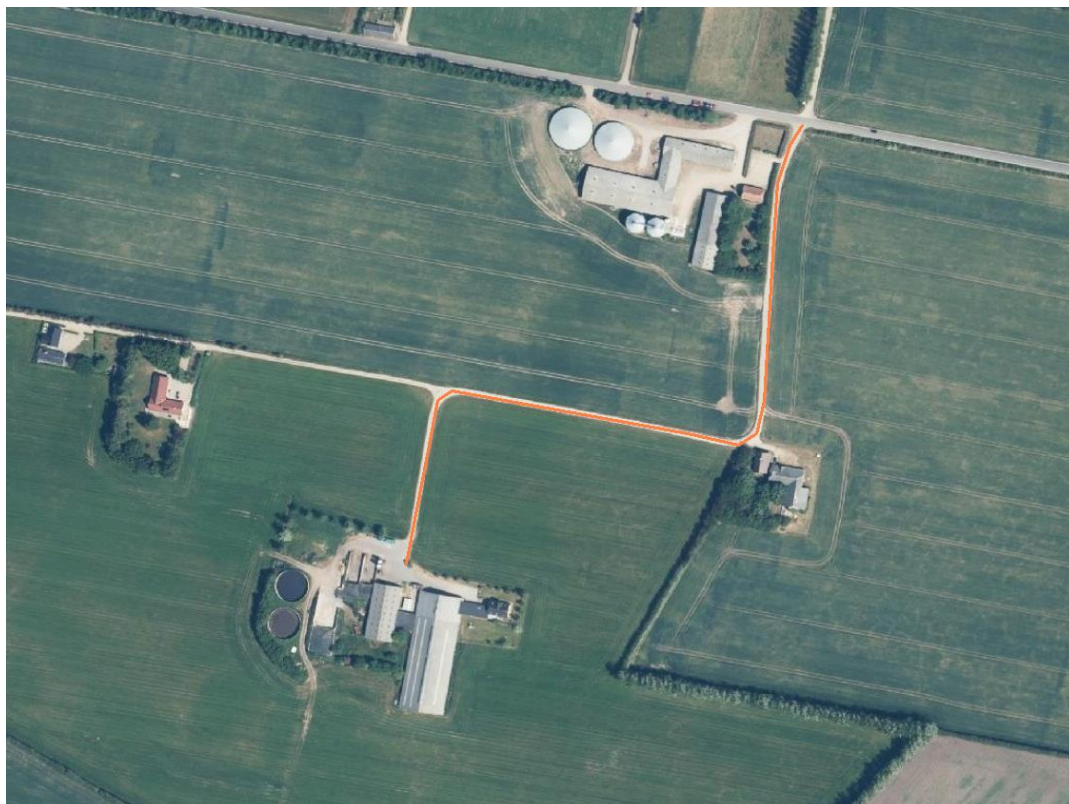
Rotter: hvis problemet opstår vil der blive indgået aftale om rottebekæmpelse på ejendommen.

Det vurderes, at med det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr, ikke vil være til gene for de omkringboende.

Transport

Til- og frakørsels forhold

Kortet viser den primære til- og afkørsel fra ejendommen.

Der er angivet det forventede antal transporter i fremtiden. Nudriften kender ansøger ikke til, da han lige har overtaget ejendommen.

Type	Ansøgt drift	Transportmiddel	Tidsrum **
Ind- og udlevering dyr	365	traktor	Man-fre.
Afhentning mælk	0	-	
Afhentning døde dyr	10	Lastbil	Man-fre.
Levering foder	400	Traktor/Lastbil	Man-fre.
Kørsel med husdyrgødning (biogas)	100	Traktor/lastbil	Varierer
Levering brændstof	0	-	
Diverse	50	Traktor/Lastbil	
Ca. I alt	925		

**Det tilstræbes at ligge transporterne indenfor normal arbejdstid.

Transporter til og fra ejendommen vil primært foregå i dagtimerne.

Det vurderes, at transporterne ikke er af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv, rystelser eller lugt.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Følgenvirkninger

Brugen af naturressourcer

Vand

Der anvendes vand til drikkevand, vask af stalde mv. Der bruges vand fra vandværk. Det forventes ikke at forbruget vil ligge over det normale for en sådan bedrift.

Der benyttes drikkekar i staldene. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger vand. Det vurderes derved at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el. Energiforbruget anvendes hovedsagligt til belysning, kraftfodersiloerne og gyllepumpen. Af energibesparende teknikker kan nævnes begyndende udskiftning til LED-belysning i staldene, naturlig ventilation og reduceret natbelysning.

Det forventes ikke at elforbruget vil ligge højere end normen for et kvægbrug.

Der vil i fremtiden være fokus på at minimere energiforbrug, både i forbindelse med daglig drift men også ved udskiftning af teknikker der forbruger energi. Det vurderes derved at brugen af naturressourcen sker på en forsvarlig måde. Det vurderes derfor at der på ejendommen er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlig følgenvirkninger for miljøet på baggrund heraf.

Det vurderes derfor, at brugen af naturressourcer sker på forsvarlig måde.

Klima

Klimapåvirkninger søges begrænset ved at holde fokus på energiforbrug og transporter så CO₂-belastningen minimeres så vidt muligt. Dette er beskrevet i foregående afsnit vedr. "Energi" med diverse tiltag.

Denne ejendom bidrager til klimaindsatsen med bla. følgende tiltag:

- Der udskiftes løbende til LED-belysning i stalden, som minimerer elforbruget.
- Husdyrgødning afsættes til biogas hvor det bidrager til produktion af elektricitet og varme. Afgasning af husdyrgødning reducerer jf. energistyrelsen udledningen af drivhusgasser fra ejendommens husdyrhold og er medvirkende til at nedsætte udledningen af CO₂ fra afbrænding af fossil energi ved at erstatte naturgas. Gødskningen med biogasgylle har en lavere lattergas emission end fra rågylle.
- Arealerne ligger forholdsvis samlet. Gyllen leveres retur fra biogasanlægget, direkte i de tanke der ligger nærvæd de arealer, gyllen skal udbringes på. Derved minimeres vejtransporten med traktor og gyllevogn. Hvilket bidrager til et lavere forbrug af brændstof. CO₂-udledningen er lavere ved transport med lastbil, fremfor traktor.
- Der er god opbevaringskapacitet. Derved kan gyllen gemmes og udbringes på det mest optimale tidspunkt i forhold til afgrødens mulighed for kvælstofoptag, hvilket vil begrænse omdannelsen af kvælstof til lattergas.

Kemikalier og pesticider

Der vil ikke blive opbevaret kemikalier eller pesticider på ejendommen.

Der vil ej heller være oplag af dieselolie på ejendommen.

Markarbejder foregår ikke fra denne ejendom

Medicin

Medicinen opbevares i køleskab vi kalvekøkkenet.

Eventuelle medicinrester returneres til dyrlæge eller apotek. Det er dog sjældent at det sker, da alt det indkøbte opbruges. Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, og afleveres til dyrlæge.

Affald

Affald fra husdyrbrug kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr som afhentes af DAKA.
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække, gamle frønnede bildæk).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).
- Kanyler og medicinrester afleveres til dyrlæge.
- Tom medicinemballage kommes i dagrenovation.
- Erhvervsaffald opbevares i container, som tømmes efter behov.
- Spildolie opbevares ikke på ejendommen

Alt affald afskaffes i henhold til kommunens regulativ.

Døde dyr samles på opsamlingsplads, indtil afhentning af DAKA. Opsamlingspladsen er indrettet på spalter med kadaverkappe ved gyllebeholder.

Det vurderes, at håndteringen af affald og restprodukter sker på forsvarlig vis, og at projektet ikke har påvirkninger på omgivelserne.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som vil kunne medføre forøget forurening. De alvorligste uheld på landbrugsejendomme forekommer i forbindelse med udslip af gylle, olier, kemikalier (syre, pesticider og rengøringsmidler) ved strømsvigt eller ved brand.

Minimering af forurening:

Gyllepumpning

Ved håndtering af gylle er der altid en potentiel risiko for forurening. For at undgå uheld sker gyllepumpning under opsyn. Der er ingen fastmonteret pumpe på gylletank. Gylle pumpes til gyllevogn via en pumpe monteret på gyllevognen. Hvis vognen løber fuld vil overskydende gylle løbe retur til gylletanken.

Gylleudslip

Hvis gylletankene skulle springe læk vil gyllen løbe ud over marken. Et evt. gylleudslip vil derfor hurtig blive opdaget og gyllen vil blive stoppet med grøft eller anden blokering på marken.

Brand

På ejendommen er der slukningsmateriel til mindre brande. Ved større brand tilkaldes brandvæsenet.

Strømsvigt

Ved strømsvigt tilsendes alarmer til mobil. Nødgenerator vil blive tilkoblet.

Olieudslip

Ingen olietank

Kemikalier

Ingen kemikalier opbevares på ejendommen.

Minimering af gene:

Ejendommen har en beredskabsplan for ejendommen. Beredskabsplan vil blive fulgt i forbindelse med uheld.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelig forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for hvad der skal gøres i tilfælde af uheld og for at mindske risikoen for uheld.

Bedst tilgængelige teknik (BAT) – med henblik på reduktion af ammoniakemission

BAT-kravet er i ansøgningen er regnet efter de ammoniakemissionsværdier som er fastlagt i nyeste bekendtgørelse.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3203	327	3530
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3203	327	3530
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Scenarieberegning

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3208	327	3535
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3318	327	3646
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-111
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Ejendommen lever op til gældende BAT krav, dog ikke i scenarieberegningen, her mangler der 111 kg N i at BAT-kravet er opfyldt.

Etableringen af dybstrøelsesområder levet op til gældende BAT-krav.

I scenarie beregningerne er der regnet med etablering af staldanlæg som sengebåse med fast drænet gulv og sengebåse med fast gulv.

I den side af stalden hvor der i dag er etableret spalter vil det godt kunne lade sig gøre at lave det nuværende dybstrøelsesområde om til fast drænet gulv, idet der er etableret gyllekanal under spalterne. Jævnfør proportionalitetsberegninger vil det ikke være proportionalt at etablere automatiske skraber på de pågældende arealer, da det vil kræve en investering af min. 1 stationær skraber (a' min. 180.000 kr./stk.). Jf. proportionalitetsberegninger, vil det koste 381 kr. pr. kg reduceret N.

Derudover er muligheden at overdække en gyllebeholder. Dette er ligeledes fravalgt, i det at omkostningen pr. kg reduceret N overstiger 100 kr. (jf. teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder" fra 11.11.2010). Jf. proportionalitetsberegninger (bilag 3), vil det koste 146 kr. pr. kg reduceret N.

Fravalg af BAT-virkemidler

Fast overdækning

Der er ikke valgt fast overdækning af gylletankene på ejendommen. Overdækning af gylletanke er fravalgt, da de årlige omkostninger til overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder". Desuden er ejer ikke klar over om gylletankene kan holde til en fast overdækning.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da stalden ikke er etableret til gylleforsuring. Desuden afsættes al gylle til biogas. Biogasanlægget kan ikke modtage forsuret gylle.

Staldsystem

I den side af stalden hvor der i dag er etableret spalter vil det godt kunne lade sig gøre at lave det nuværende dybstrøelsesområde om til fast drænet gulv, idet der er etableret gyllekanal under spalterne.

I den side hvor der i dag er etableret fast gulv vil der kun kunne etableres fast gulv idet tværkanalen i stalden ligger i modsatte ende af stalden (mod syd). Det vil derfor ikke være muligt at komme af med gyllen fra et drænet gulv i staldens nordlige ende.

Der er ikke hentet tilbud hjem på at skulle etableres tværgående gyllekanal som skal forbindes med staldens anden side gennem eksisterende foderbord. Men det vil ikke kunne gøres for under de 11.100 kr som svarer til 100 kr. pr kg N. derudover skal der indkøbes ny skraber til de 140 m² idet den nuværende skraber på det fast gulv ikke vil kunne køre på det fast drænet gulv, pga forskellen i gulvets hældning.

Vurdering

På baggrund af ovenstående og muligheden i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §25 stk. 5, vurderes det at projektet lever op til lovgivningens krav.

BAT-nitrat

Miljøstyrelsen har i vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for, hvorfor de vurderer, at det niveau, som er opnåeligt ved anvendelse af BAT i relation til udvaskning af nitrat ved anvendelse af husdyrgødning i marken allerede er opnået via krav, som er fastsat i lovgivning.

Ansøger tilslutter sig Miljøstyrelsens vurdering.

BAT-fosfor

Miljøstyrelsen har i vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik for husdyrbrug fra maj 2011 redegjort for at ophobning af fosfor i landbrugsjord er nedbragt i forbindelse med gennemførelsen af vandmiljøplanerne, og at fosforoverskuddet i marken er reduceret væsentligt siden 1980'erne. Hertil kommer, at der er mulighed for at regulere udledningen af fosfor til de udbringningsarealer, der afvander til særligt fosforfølsomme naturområder.

Miljøstyrelsen vurderer derudover, at der på nuværende tidspunkt ikke findes tilgængelige teknikker eller teknologier, der kan anvendes til at fastlægge emissionsgrænseværdier for fosforudledningen fra malkekvægsbesætninger,

Ansøger tilslutter sig Miljøstyrelsens vurdering.

BAT – fodringsstrategi

Ansøgers redegørelse:

- Ensilage opbevares i plansiloer med opsamling af overfladevand, hvorved risikoen for forurening af det omkringliggende miljø mindskes. Endvidere reduceres foderspild og foderet holdes renere til fordel for dyrenes velfærd.

- Foderproduktion og indkøb af foder sker på grundlag af foderplanlægning
- Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor kvægfodring.

Det vurderes, at fodring på husdyrbruget lever op til BAT.

BAT- management

Se under afsnittet med egenkontrol

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til BAT-kravet til management

Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen

- Dybstrøelses opbevares på møddingsplads inden afhentning.
- Flydende husdyrgødning opbevares i tætte gylletanke og udbringes på markerne ud fra afgrødens behov på den enkelte mark. Herved optimeres optagelsen af næringsstoffer og udvaskningen af nitrat samt udledningen af fosfor minimeres.
- Der etableres flydelag på gylletankene for at minimere ammoniakemission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Årligt efterses tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandøren.
- Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.
- Der er konstant flydelag på gyllen i de eksisterende tanke, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i tanken.
- Tankene er tilmeldt de lovpligtige eftersyn, hvilket betyder, at de eksisterende tanke hvert 10. år bliver kontrolleret af autoriseret kontrollant for, om tanken opfylder krav til holdbarhed, tæthed og styrke.

Det vurderes, at husdyrbruget lever op til BAT-kravet for opbevaring af husdyrgødning.

Udbringning af Husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at:

- Udarbejde mark- og gødningsplaner
- At ikke udbringe husdyrgødning mindre end 200 m fra byområder på weekend- og helligdage
- Anvende lovligt udbringningsmetoder
- Nedfælde gylle på sort jord og i græs mindre end 1000 m fra sårbare naturområder.
- Nedfælde fast husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Overholde harmonikrav (kg N og P pr. ha)
- Etablere efterafgrøder til reduktion af nitratudvaskning i relation til produktionsform
- Ikke at udbringe flydende husdyrgødning på skrånende areal beliggende tættere end 20 m fra overfladevand

- Der skal være en 3 m ubehandlet bræmme langs højt målsatte og naturlige vandløb

Egenkontrol/management

Miljø- og ressourcestyring bygger på et helhedsprincip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen, herunder at udskifte miljøfarlige stoffer med mere miljøvenlige stoffer, at gøre arbejdsgange og processer mindre belastende for miljøet, samt at minimere forbruget af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tab til omgivelserne bliver minimeret under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

Renere teknologi er samtidig det bærende element i husdyrloven og i miljøbeskyttelsesloven. Loven pålægger alle et ansvar, og som landmand kan man selv indføre renere teknologi og påvirke andre til at indføre renere teknologi, bl.a. ved at stille krav, når der købes ind.

På husdyrbruget er der iværksat følgende tiltag for renere teknologi, herunder besparelser på vand og el:

Energi

- Der bliver løbende installeret LED-belysning i staldene ved udskiftning af belysning.
- Der er etableret natbelysning.
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Vand

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Management

- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Alt affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.
- Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi og indkøbt foder.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften.
- Produktionsapparatet vedligeholdes jævnligt og der laves eftersyn 1 gang årligt.
- Gylletankene er tilmeldt 10 års beholderkontrol og de efterses årligt for revner og skader.
- Under den daglige arbejdsgang holdes der jævnligt øje med maskiners og installationers tilstand så der kan gribes ind før der sker uheld der kan være til skade for miljøet eller omgivelserne.

Beredskabsplan:

Ejendommen har en beredskabsplan, hvor anvisninger ved uheld er angivet.

Samlet BAT-vurdering

Samlet vurderes det at projektet lever op til BAT indenfor punkterne, ammoniak, miljøledelse, management,

fodringsstrategi, vand, energi, spildevand, støj, støv, lugt, opbevaring af husdyrgødning og udbring af husdyrgødning, blandt andet baseret på punkterne i BREF-dokumentet og lovgivningskravene.

Alternative løsninger

De alternative løsninger der foreligger er som at fortsætte som hidtil.

Tiltag ved ophør

Ved ophør af produktionen fra ansøgers side vil produktionen formentlig blive fortsat af en ny ejer. Hvis produktionen ophører, vil stalde, gødnings- og siloer blive tømt og rengjort.

Det vurderes, at dette vil være tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare.

Befolkningen og menneskers sundhed

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Hjørnegårdvej 24 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften begrænses. Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Hjørnegårdvej 24 som betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenhed i umiddelbar nærhed til sygehus/institutioner ol.

Der er i tidligere afsnit gjort rede for, at der ikke forventes væsentlige gener for omgivelserne med støv, støj eller lugt mv.

Vurdering

Ud fra ovenstående vurderes det at husdyrbruget på Hjørnegårdvej 24 kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed negativt.

Samlet vurdering af konsekvensrapporten

Vi vurderer, at der kan meddeles tilladelse til husdyrbruget, da det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet. Husdyrbruget opfylder det gældende beskyttelsesniveau for ammoniak og lugt og vurderes ikke at påvirke omgivelser på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Ligeledes mener vi ikke at det ansøgte har negativ påvirkning af følgende:

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1 og kategori 2 natur, samt bilag IV arter.
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter 1-4
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovennævnte faktorer 1-5.

Materialet indeholder supplerende oplysning til bekendtgørelsens Bilag 1 A-D og er udarbejdet af Natur og Miljørådgiver, Rikke Ilsøe Mogensen, Vestjysk